C/2025/3993

20.8.2025

ODPORÚČANIE RADY,

z 8. júla 2025,

k hospodárskej, sociálnej, štrukturálnej a rozpočtovej politike a politike zamestnanosti Holandska

(C/2025/3993)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 ([1]), a najmä na jeho článok 3 ods. 3,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ([2]), a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu, so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu, so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

Všeobecné úvahy

(1) V nariadení (EÚ) 2024/1263, ktoré nadobudlo účinnosť 30. apríla 2024, sa uvádzajú ciele rámca správy hospodárskych záležitostí, ktorého cieľom je podporovať zdravé a udržateľné verejné financie, udržateľný a inkluzívny rast a odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií, ako aj predchádzať nadmerným deficitom verejných financií. V nariadení sa stanovuje, že Rada a Komisia vykonávajú mnohostranný dohľad v kontexte európskeho semestra v súlade s cieľmi a požiadavkami stanovenými v ZFEÚ. Európsky semester zahŕňa predovšetkým formulovanie odporúčaní pre jednotlivé krajiny a dohľad nad ich vykonávaním. V nariadení sa podporuje aj zodpovednosť členských štátov za fiškálnu politiku a zdôrazňuje sa v ňom strednodobý horizont spolu s účinnejším a koherentnejším presadzovaním. Každý členský štát musí Rade a Komisii predložiť národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán obsahujúci jeho fiškálne, reformné a investičné záväzky na obdobie štyroch alebo piatich rokov v závislosti od dĺžky vnútroštátneho legislatívneho obdobia. Trajektória vývoja čistých výdavkov ([3]) v týchto plánoch musí byť v súlade s požiadavkami nariadenia vrátane požiadaviek na to, aby do konca obdobia úprav verejný dlh dosiahol alebo si udržal hodnoverne klesajúci trend, alebo aby zostal na obozretnej úrovni pod 60 % hrubého domáceho produktu (HDP), a aby sa deficit verejných financií v strednodobom horizonte znížil pod referenčnú hodnotu 3 % HDP stanovenú v zmluve a/alebo sa udržiaval pod touto referenčnou hodnotou. Ak sa členský štát zaviaže uskutočniť príslušný súbor reforiem a investícií v súlade s kritériami stanovenými v nariadení, môže sa obdobie úprav predĺžiť najviac o tri roky.

([1]) Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Čisté výdavky v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263: „čisté výdavky“ sú výdavky verejnej správy bez i) úrokových výdavkov; ii) diskrečných príjmových opatrení; iii) výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie; iv) vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou; v) cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a vi) jednorazových a iných dočasných opatrení.

(2) Nariadenie Európskeho parlamentu a Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 ([4]), ktorým sa zriadil Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (ďalej len „RRF“), nadobudlo účinnosť 19. februára 2021. RRF poskytuje členským štátom finančnú podporu na realizáciu reforiem a investícií, pričom so sebou prináša fiškálny impulz financovaný Úniou. RRF pomáha v súlade s prioritami európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík dosiahnuť hospodársku a sociálnu obnovu a zároveň presadzovať udržateľné reformy a investície, najmä s cieľom podporovať zelenú a digitálnu transformáciu a posilňovať odolnosť hospodárstiev členských štátov. Zároveň pomáha posilňovať verejné financie a podporovať rast a tvorbu pracovných miest v strednodobom a dlhodobom horizonte, posilňovať územnú súdržnosť v rámci Únie a podporovať pokračujúce vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv.

(3) Cieľom nariadenia Európskeho parlamentu a Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 ([5]) (ďalej len „nariadenie REPowerEU“), ktoré bolo prijaté 27. februára 2023, je postupne ukončovať závislosť Únie od dovozu ruských fosílnych palív. Týmto sa pomáha dosiahnuť energetickú bezpečnosť a diverzifikovať dodávky energie do Únie, pričom sa zároveň zvyšuje miera využívania obnoviteľných zdrojov energie, kapacity na uskladňovanie energie a energetická efektívnosť. Holandsko pridalo do svojho národného plánu obnovy a odolnosti kapitolu REPowerEU s cieľom financovať kľúčové reformy a investície, ktoré pomôžu dosiahnuť ciele plánu REPowerEU.

(4) V súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 Holandsko predložilo Komisii 8. júla 2022 svoj národný plán obnovy a odolnosti. Komisia podľa článku 19 uvedeného nariadenia posúdila relevantnosť, účinnosť, efektívnosť a koherentnosť plánu obnovy a odolnosti, a to v súlade s usmerneniami pre posudzovanie uvedenými v prílohe V. Rada 4. októbra 2022 prijala vykonávacie rozhodnutie o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Holandska ([6]), ktoré bolo zmenené 17. októbra 2023 na základe článku 18 ods. 2 s cieľom aktualizovať maximálny finančný príspevok na nenávratnú finančnú podporu, ako aj s cieľom zahrnúť kapitolu REPowerEU ([7]). Uvedené vykonávacie rozhodnutie Rady bolo zmenené 17. októbra 2023 a znovu 5. novembra 2024 ([8]). Posledná revízia vykonávacieho rozhodnutia Rady bola prijatá 13. mája 2025. Uvoľnenie splátok je podmienené prijatím rozhodnutia Komisiou v súlade s článkom 24 ods. 5, v ktorom sa uvádza, že Holandsko uspokojivo dosiahlo príslušné míľniky a ciele stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady. Keď sa hovorí o uspokojivom dosiahnutí míľnikov a cieľov, vyžaduje sa, aby v súvislosti s predchádzajúcimi míľnikmi a cieľmi, ktoré už boli dosiahnuté pri rovnakej reforme alebo investíciách, nedošlo k zvratu.

(5) Rada 21. januára 2025 na odporúčanie Komisie prijala odporúčanie, ktorým sa stanovuje trajektória vývoja čistých výdavkov Holandska ([9]). Plán bol predložený v súlade s článkom 11 a článkom 36 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2024/1263, vzťahuje sa na obdobie 2025 až 2028 a predstavuje fiškálnu úpravu rozloženú na obdobie štyroch rokov.

(6) Komisia 26. novembra 2024 prijala stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Holandska na rok 2025. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania na rok 2025, v ktorej určila Holandsko za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým bude potrebné vykonať hĺbkové preskúmanie. Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny a návrh spoločnej správy o zamestnanosti na rok 2025, v ktorej sa analyzuje vykonávanie usmernení pre politiky zamestnanosti a zásad Európskeho piliera sociálnych práv. Rada prijala odporúčanie týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny ([10]) 13. mája 2025 a spoločnú správu o zamestnanosti 10. marca 2025.

([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([5]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 z 27. februára 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/241, pokiaľ ide o kapitolu REPowerEU v plánoch obnovy a odolnosti, a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) 2021/1060 a (EÚ) 2021/1755 a smernica 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([6]) Vykonávacie rozhodnutie Rady zo 4. októbra 2022 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Holandska (ST 12275/22; ST 12275/22 INIT ADD 1).

([7]) Vykonávacie rozhodnutie Rady zo 17. októbra 2023, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie zo 4. októbra 2022 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Holandska (ST 13613/1/23, 13613/23 REV 1; ST 13613/1/23 ADD1 REV1).

([8]) ST 13789/24 INIT; ST 13789/24 ADD 1 REV 1.

([9]) Odporúčanie Rady, z 21. januára 2025, ktorým sa stanovuje trajektória vývoja čistých výdavkov Holandska (Ú. v. EÚ C, C/2025/648, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/648/oj).

([10]) Odporúčanie Rady z 13. mája 2025 týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny (Ú. v. EÚ C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

(7) Komisia uverejnila 29. januára 2025 Kompas konkurencieschopnosti – strategický rámec, ktorého cieľom je posilniť globálnu konkurencieschopnosť EÚ v nasledujúcich piatich rokoch. Identifikujú sa v ňom tri transformačné požiadavky udržateľného hospodárskeho rastu: i) inovácie; ii) dekarbonizácia a konkurencieschopnosť a iii) bezpečnosť. V záujme preklenutia inovačnej medzery sa EÚ zameriava na podporu priemyselných inovácií, podporu rastu startupov prostredníctvom iniciatív, ako je stratégia EÚ pre startupy a scaleupy, a na podporu prijímania pokročilých technológií, ako je umelá inteligencia a kvantová výpočtová technika. Komisia v snahe o ekologickejšie hospodárstvo načrtla komplexný Akčný plán pre cenovo dostupnú energiu a Dohodu o čistom priemysle, ktorými sa zabezpečí, aby prechod na čistú energiu zostal nákladovo efektívny a priaznivý pre konkurencieschopnosť, najmä pre energeticky náročné odvetvia, a aby predstavoval hnaciu silu rastu. V záujme znižovania nadmernej závislosti a zvyšovania bezpečnosti je Únia odhodlaná posilniť globálne obchodné partnerstvá, diverzifikovať dodávateľské reťazce a zabezpečiť prístup ku kritickým surovinám a čistým zdrojom energie. Tieto priority sú podporené horizontálnymi faktormi, konkrétne zjednodušovaním právnych predpisov, prehlbovaním jednotného trhu, financovaním konkurencieschopnosti a európskou úniou úspor a investícií, podporou zručností a kvalitných pracovných miest a lepšou koordináciou politík EÚ. Kompas konkurencieschopnosti je zosúladený s európskym semestrom, čím sa zabezpečuje, aby hospodárske politiky členských štátov boli konzistentné so strategickými cieľmi Komisie, čím sa vytvára jednotný prístup k správe hospodárskych záležitostí, ktorý podporuje udržateľný rast, inovácie a odolnosť v celej Únii.

(8) Európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík sa v roku 2025 naďalej vyvíja súbežne s vykonávaním RRF. Na plnenie priorít jednotlivých politík v rámci európskeho semestra je naďalej nevyhnutné, aby sa plne vykonávali plány obnovy a odolnosti, keďže tieto plány pomáhajú účinne riešiť všetky výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny vydaných v posledných rokoch alebo ich významnú časť. Tieto odporúčania pre jednotlivé krajiny sú naďalej rovnako relevantné pre posúdenie zmenených plánov obnovy a odolnosti v súlade s článkom 21 nariadenia (EÚ) 2021/241.

(9) Odporúčania pre jednotlivé krajiny na rok 2025 sa vzťahujú na kľúčové výzvy v oblasti hospodárskej politiky, ktoré sa dostatočne neriešia opatreniami zahrnutými v plánoch obnovy a odolnosti, pričom sa zohľadňujú príslušné výzvy identifikované v odporúčaniach na roky 2019 – 2024.

(10) Komisia 4. júna 2025 uverejnila správu o krajine týkajúcu sa Holandska na rok 2025. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Holandsko dosiahlo pri plnení príslušných odporúčaní, a hodnotilo sa v nej vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Holandska. Na základe tejto analýzy sa v správe o krajine identifikovali najnaliehavejšie výzvy, ktorým Holandsko čelí. Okrem toho sa v nej posudzoval pokrok Holandska pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a pri dosahovaní hlavných cieľových hodnôt Únie do roku 2030 v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby a sociálneho vylúčenia, ako aj pokrok pri dosahovaní cieľov Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja.

(11) Komisia vykonala v súvislosti so Holandskom hĺbkové preskúmanie podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Hlavné zistenia posúdenia, ktoré vykonala Komisia v súvislosti s makroekonomickou zraniteľnosťou Holandska na účely uvedeného nariadenia, boli uverejnené 13. mája 2025 ([11]). Komisia 4. júna 2025 dospela k záveru, že v Holandsku existujú makroekonomické nerovnováhy. Konkrétne zraniteľnosť súvisiaca s vysokým súkromným dlhom v kontexte nadhodnoteného trhu s nehnuteľnosťami na bývanie a veľkým prebytkom bežného účtu zostáva aktuálna napriek určitým zlepšeniam vrátane väčšej dynamiky domáceho dopytu; táto zraniteľnosť má cezhraničný význam. Prebytok bežného účtu patrí k najväčším v eurozóne a očakáva sa, že zostane vysoký. Z hľadiska úspor a investícií prispievajú k prebytku všetky sektory hospodárstva. Prebytok podnikového sektora je do značnej miery spôsobený aktivitami nefinančných korporácií v zahraničí a príspevkom nerozdeleného zisku nadnárodných spoločností. Napriek tomu, že rast spotreby a investícií bol kľúčovým faktorom oživenia po pandémii, Holandsko zaostáva za eurozónou, pokiaľ ide o úroveň podnikových a verejných investícií. Dlh domácností zostáva medzi najvyššími v EÚ, ale výrazne sa znížil v dôsledku účinkov menovateľa, zatiaľ čo poskytovanie pôžičiek domácnostiam sa v roku 2024 výrazne obnovilo. Ceny nehnuteľností na bývanie sa v minulom roku čoraz viac zvyšovali a očakáva sa, že budú výrazne rásť aj v roku 2025, keďže významné štrukturálne problémy zostávajú nevyriešené. V príslušných oblastiach politiky sa dosiahol obmedzený pokrok. Boli prijaté opatrenia, ktoré by mohli znížiť prebytok bežného účtu, ale neočakáva sa, že ich celkový vplyv bude významný. Boli prijaté určité opatrenia na podporu ponuky nehnuteľností na bývanie, ale len obmedzené opatrenia na zníženie motivácie domácností požičiavať si.

([11]) SWD(2025) 71 final.

Posúdenie výročnej správy o pokroku

(12) Rada 21. januára 2025 odporučila Holandsku tieto maximálne miery rastu čistých výdavkov: 3,5 % v roku 2025, 3,3 % v roku 2026, 3,0 % v roku 2027 a 3,0 % v roku 2028, čo zodpovedá maximálnym kumulatívnym mieram rastu vypočítaným s odkazom na rok 2023, a to 10,4 % v roku 2025, 14,0 % v roku 2026, 17,5 % v roku 2027 a 21,0 % v roku 2028. Holandsko 29. apríla 2025 predložilo svoju výročnú správu o pokroku ([12]) týkajúcu sa dodržiavania odporúčaných maximálnych mier rastu čistých výdavkov a realizácie reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy identifikované v odporúčaniach pre Holandsko v rámci európskeho semestra. Vo výročnej správe o pokroku sa zohľadňujú aj polročné správy Holandska o pokroku dosiahnutom pri plnení jeho plánu obnovy a odolnosti v súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) 2021/241.

(13) Útočná vojna Ruska proti Ukrajine a jej dôsledky predstavujú pre Európsku úniu existenčnú výzvu. Komisia odporučila koordinovane aktivovať národnú únikovú doložku Paktu stability a rastu s cieľom podporiť úsilie EÚ o dosiahnutie rýchleho a výrazného zvýšenia výdavkov na obranu a tento návrh uvítala Európska rada 6. marca 2025.

(14) Na základe údajov, ktoré overil Eurostat ([13]), sa deficit verejných financií Holandska zvýšil z 0,4 % HDP v roku 2023 na 0,9 % HDP v roku 2024, zatiaľ čo verejný dlh klesol zo 45,2 % HDP na konci roka 2023 na 43,3 % HDP na konci roka 2024. Podľa výpočtov Komisie tento vývoj zodpovedá miere rastu čistých výdavkov na úrovni 6,8 % v roku 2024. Holandsko vo výročnej správe o pokroku 2025 odhaduje rast čistých výdavkov v roku 2024 na 5,7 %. Komisia odhaduje, že rast čistých výdavkov bol vyšší, než sa uvádza vo výročnej správe o pokroku. Rozdiel medzi výpočtami Komisie a odhadmi vnútroštátnych orgánov je spôsobený malými rozdielmi v odhadovanom vplyve diskrečných príjmových opatrení. Podľa odhadov Komisie boli zámery fiškálnej politiky ([14]), ktoré zahŕňajú výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov aj z prostriedkov EÚ, v roku 2024 vo všeobecnosti neutrálne.

(15) Podľa výročnej správy o pokroku sa v makroekonomickom scenári, z ktorého vychádzajú rozpočtové projekcie Holandska, očakáva rast reálneho HDP na úrovni 1,9 % v roku 2025 a 1,5 % v roku 2026, zatiaľ čo inflácia podľa HICP by mala dosiahnuť 3,0 % v roku 2025 a 2,4 % v roku 2026. V prognóze Komisie z jari 2025 sa predpokladá nárast reálneho HDP o 1,3 % v roku 2025 a o 1,2 % v roku 2026, zatiaľ čo inflácia podľa HICP má byť na úrovni 3,0 % v roku 2025 a 2,0 % v roku 2026.

(16) Vo výročnej správe o pokroku sa očakáva, že deficit verejných financií sa v roku 2025 zvýši na 2,3 % HDP, zatiaľ čo pomer verejného dlhu k HDP sa na konci roka 2025 zvýši na 45,0 %. Tento vývoj zodpovedá rastu čistých výdavkov na úrovni 7,9 % v roku 2025. Podľa prognózy Komisie z jari 2025 sa predpokladá deficit verejných financií v roku 2025 vo výške 2,1 % HDP. Zvýšenie deficitu v roku 2025 odráža najmä zníženie dane z príjmov fyzických osôb, zvýšenie verejných výdavkov na odmeny zamestnancov a medzispotrebu v dôsledku vyššej ako očakávanej základne v roku 2024 a zníženie niektorých zložiek príjmov v dôsledku účinkov očakávania, ktoré zvýšili príjmy v roku 2024. Podľa výpočtov Komisie tento vývoj zodpovedá rastu čistých výdavkov na úrovni 7,0 % v roku 2025. Tieto nižšie prognózy čistého rastu výdavkov ako vo výročnej správe o pokroku sú spôsobené vyššou úrovňou nevyčerpaných výdavkov predpokladaných v odhadoch Komisie, ako aj malými rozdielmi v dosahu diskrečných príjmových opatrení. Podľa odhadov Komisie sa predpokladá, že zámery fiškálnej politiky, ktoré zahŕňajú výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov aj z prostriedkov EÚ, budú v roku 2025 expanzívne, a to na úrovni 0,6 % HDP. Pomer verejného dlhu k HDP sa má do konca roka 2025 zvýšiť na 45,0 %. Zvýšenie pomeru dlhu k HDP v roku 2025 odzrkadľuje najmä rozpočtový deficit, ako aj zosúladenie dlhu a deficitu.

([12]) Výročné správy o pokroku 2025 sú k dispozícii na adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([13]) Eurostat – Euro ukazovatele, 22. 4. 2025.

([14]) Zámery fiškálnej politiky sú vymedzené ako miera ročnej zmeny východiskovej rozpočtovej pozície verejnej správy. Ich cieľom je posúdiť hospodársky impulz vyplývajúci z fiškálnych politík, a to tých, ktoré sú financované z vnútroštátnych zdrojov, ako aj tých, ktoré sú financované z rozpočtu EÚ. Zámery fiškálnej politiky sa merajú ako rozdiel medzi i) strednodobým potenciálnym rastom a ii) zmenou primárnych výdavkov bez diskrečných príjmových opatrení a vrátane výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie.

(17) Podľa prognózy Komisie z jari 2025 sa očakáva, že z nenávratnej podpory („grantov“) z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa v roku 2025 budú financovať výdavky verejnej správy vo výške 0,1 % HDP v porovnaní s 0,1 % HDP v roku 2024. Výdavky financované z nenávratnej podpory v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti umožňujú realizovať vysokokvalitné investície a reformy na zvýšenie produktivity bez toho, aby mali priamy vplyv na saldo verejných financií a verejný dlh Holandska.

(18) Výdavky verejnej správy na obranu v Holandsku zostali v rokoch 2021 až 2023 stabilné na úrovni 1,3 % HDP ([15]). Podľa prognózy Komisie z jari 2025 sa predpokladá, že výdavky na obranu dosiahnu v rokoch 2024 aj 2025 výšku 1,5 % HDP. To zodpovedá zvýšeniu o 0,2 percentuálneho bodu HDP v porovnaní s rokom 2021.

(19) Podľa prognózy Komisie z jari 2025 sa predpokladá, že čisté výdavky v Holandsku vzrastú v roku 2025 o 7,0 % a v rokoch 2024 a 2025 kumulatívne o 14,3 %. Na základe prognózy Komisie z jari 2025 sa predpokladá, že rast čistých výdavkov Holandska v roku 2025 bude vyšší ako odporúčaná maximálna miera rastu, čo zodpovedá odchýlke ([16]) vo výške 1,4 % HDP v ročnom vyjadrení. Za roky 2024 a 2025 spolu sa kumulatívna miera rastu čistých výdavkov takisto predpokladá nad odporúčanou maximálnou mierou rastu, čo zodpovedá odchýlke 1,4 % HDP. Predpokladané odchýlky prekračujú prahovú hodnotu 0,3 % HDP pre ročnú odchýlku a prahovú hodnotu 0,6 % HDP pre kumulatívnu odchýlku. Celkovo to znamená, že keď budú na jar budúceho roka k dispozícii výsledné údaje za rok 2025, existuje riziko odchýlky od odporúčaného maximálneho čistého rastu výdavkov.

(20) Vo výročnej správe o pokroku sa predpokladá, že deficit verejných financií sa v roku 2026 zvýši na 2,8 % HDP, zatiaľ čo podľa predpokladu sa pomer verejného dlhu k HDP na konci roka 2026 zvýši na 47,8 %. Po roku 2026 má deficit verejných financií podľa projekcií vo výročnej správe o pokroku v roku 2027 klesnúť na 2,0 % HDP a v roku 2028 na 2,2 %. Na druhej strane sa predpokladá, že pomer dlhu verejnej správy k HDP sa po roku 2026 zvýši na 48,5 % v roku 2027 a na 49,2 % v roku 2028. Vychádzajúc z opatrení, ktoré boli v príslušných oblastiach politiky známe k dátumu uzávierky prognózy, sa v prognóze Komisie z jari 2025 predpokladá, že deficit verejných financií bude v roku 2026 na úrovni 2,7 % HDP. Zvýšenie deficitu v roku 2026 odráža najmä reformu vojenského dôchodkového systému, ktorá si vyžaduje paušálny transfer vlády do dôchodkového fondu, ktorý je mimo kontroly vlády, s rozpočtovým vplyvom 0,7 % HDP, ktorý je zaznamenaný ako jednorazové opatrenie. Bez tejto transakcie by sa saldo verejných financií mierne zlepšilo, keďže sadzby DPH na niektoré tovary a služby sa zvýšili a pásma dane z príjmov fyzických osôb sa plne neupravili podľa inflácie. Tento vývoj zodpovedá rastu čistých výdavkov na úrovni 3,8 % v roku 2026. Podľa odhadov Komisie sa predpokladá, že zámery fiškálnej politiky, ktoré zahŕňajú výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov aj z prostriedkov EÚ, budú v roku 2026 vo všeobecnosti neutrálne. Komisia predpokladá, že pomer verejného dlhu k HDP sa do konca roka 2026 zvýši na 47,8 %. Zvýšenie pomeru dlhu k HDP v roku 2026 odzrkadľuje najmä rozpočtový deficit, ako aj zosúladenie dlhu a deficitu.

Kľúčové výzvy v príslušných oblastiach politiky

(21) Holandský systém zdaňovania súkromných príjmov sa k určitým aktívam správa odlišne ako k ostatným, čo má vplyv na alokáciu kapitálu a narúša hospodárske rozhodnutia. Nehnuteľný majetok na bývanie a dôchodkové príspevky sú zvýhodnené, čo zvyšuje dopyt na trhu s bývaním vo vlastnom obydlí a znižuje disponibilné príjmy domácností v dôsledku vysokých dôchodkových príspevkov. Okrem toho držba majetku v úzko prepojených spoločnostiach (spoločnosť, v ktorej väčšinu akcií vlastní len niekoľko jednotlivcov) umožňuje daňovníkom odložiť platbu dane z týchto výnosov, pričom z týchto výnosov stále profitujú prostredníctvom nezdanených pôžičiek od spoločnosti. Domácnosti s aktívami na finančnom trhu sú navyše zdaňované podľa predpokladanej miery výnosnosti, čo je nepriaznivé, ak je skutočná výnosnosť nižšia. V dôsledku toho je bohatstvo domácností v Holandsku vysoko koncentrované v nelikvidných druhoch bohatstva, ako sú bývanie alebo dôchodky. To vystavuje domácnosti väčšiemu ekonomickému riziku počas hospodárskych otrasov a v mnohých prípadoch to nemusí viesť k optimálnemu modelu spotreby počas celého života, keďže disponibilné príjmy sú obmedzené vysokými dôchodkovými príspevkami a splátkami hypoték v produktívnom veku. Nerovnaké daňové zaobchádzanie v rámci jednotlivých druhov aktív a medzi nimi vedie k daňovej arbitráži, znižuje schopnosť daňového systému pôsobiť ako automatický stabilizátor, prehlbuje hospodárske nerovnosti a môže narušiť efektívnu alokáciu kapitálu. Toto nerovnaké zaobchádzanie je preto dôležité aj pri riešení makroekonomických nerovnováh.

(22) Okrem uvedených daňových stimulov bolo nadhodnotenie na trhu s nehnuteľnosťami na bývanie spôsobené aj nedostatkom ponuky nových obytných jednotiek. Vláda by mohla pokročiť vo svojich plánoch na zvýšenie ponuky

([15]) Eurostat, štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (COFOG). Vzhľadom na metodické rozdiely medzi definíciami COFOG a NATO sa výdavky na základe definície COFOG môžu líšiť od výdavkov na základe definície NATO.

([16]) Od roku 2026 sa tieto údaje uvedú v kontrolnom účte, ktorý je stanovený v článku 22 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

nehnuteľností na bývanie prostredníctvom komplexného odstránenia prekážok, ktoré v súčasnosti brzdia bytovú výstavbu, a najmä zjednodušením plánovacích procesov a postupov vydávania povolení, ktoré v priemere trvajú až šesť až sedem rokov z celkového času výstavby 10 rokov. To by pomohlo zmierniť makroekonomické nerovnováhy.

(23) Nedostatočne rozvinutý trh so súkromným nájomným bývaním, ktorý sa vyznačuje vysokými nákladmi a obmedzenými možnosťami pre nájomníkov, predstavuje významný problém, pokiaľ ide o cenovú dostupnosť, a zvyšuje riziko chudoby pre domácnosti s nízkymi a strednými príjmami. Nedávny politický vývoj vrátane rozšírenia kontroly cien nájomného, zákazu kúpy nehnuteľností na prenájom a zmien v daňovom zaobchádzaní s nájomnými nehnuteľnosťami prehĺbil existujúci nedostatok ponuky v sektore súkromného nájomného bývania. Nedostatok cenovo dostupného nájomného bývania bráni mobilite pracovnej sily a konkurencieschopnosti. K riešeniu tohto problému by mohlo prispieť opätovné vyváženie stimulov medzi vlastníctvom bytov a nájmom a zatraktívnenie investícií tým, že sa umožní, aby v tomto sektore vo väčšej miere pôsobili trhové sily, čo by mohlo pomôcť rozšíriť trh so súkromným nájomným bývaním. To by následne pomohlo zmierniť makroekonomické nerovnováhy.

(24) Holandský systém dlhodobej starostlivosti čelí významným výzvam vyplývajúcim zo starnutia obyvateľstva, nákladnej ústavnej starostlivosti a veľkorysého pokrytia závislých osôb. V porovnaní s väčšinou členských štátov dosahuje Holandsko dobré výsledky, pokiaľ ide o primeranosť, dostupnosť a kvalitu systému dlhodobej starostlivosti, ako aj o počet pracovníkov v tejto oblasti. Tento systém však čoraz viac zaťažuje štátny rozpočet. V roku 2022 boli celkové výdavky na dlhodobú starostlivosť v Holandsku na úrovni 3,8 % HDP, čo je s veľkým náskokom najvyššia hodnota v EÚ. Okrem toho sa podľa správy Komisie o starnutí obyvateľstva z roku 2024 očakáva, že nárast výdavkov na dlhodobú starostlivosť do roku 2070 bude v Holandsku jeden z najväčších v EÚ. Medzi opatrenia na riešenie tohto problému by mohlo patriť zosúladenie spoluúčasti, t. j. vlastných príspevkov pacientov, s nákladmi na starostlivosť, ktorú dostávajú v rámci rôznych druhov dávok. Systém by fungoval efektívnejšie, ak by si pacienti vyberali zariadenie starostlivosti na základe svojich individuálnych potrieb, a nie tak, že si vyberú zariadenie, ktoré minimalizuje ich spoluúčasť. Ďalšie investície do prevencie s cieľom oddialiť vznik potreby dlhodobej starostlivosti a ďalšie zlepšenie poskytovania komunitnej starostlivosti by tiež mohli pomôcť znížiť náklady. Tieto zlepšenia by mohli zabezpečiť efektívnejšie prideľovanie dávok systému bez toho, aby sa znížilo vysoké pokrytie a kvalita systému.

(25) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.2 prílohy V k uvedenému nariadeniu plán obnovy a odolnosti zahŕňa rozsiahly súbor vzájomne sa posilňujúcich reforiem a investícií, ktoré sa majú realizovať do roku 2026. Očakáva sa, že tieto reformy a investície pomôžu účinne riešiť buď všetky výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny, alebo aspoň ich značnú časť. Vzhľadom na tento náročný časový rámec je nevyhnutné dokončiť účinné vykonávanie plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU, aby sa posilnila dlhodobá konkurencieschopnosť Holandska využitím zelenej a digitálnej transformácie a aby sa zároveň zabezpečila sociálna spravodlivosť. V oznámení Komisie NextGenerationEU – Cesta do roku 2026, ktoré bolo prijaté 4. júna 2025, sa objasňuje príslušný harmonogram ukončenia mechanizmu a členským štátom sa poskytujú usmernenia na maximalizáciu vykonávania do 31. augusta 2026 vrátane toho, ako ďalej zefektívniť ich plány obnovy a odolnosti, uvádzajú sa v ňom hlavné možnosti, ktoré treba zvážiť pri ich revízii, a zdôrazňuje sa význam dôkladného spoločného plánovania pred predložením posledných žiadostí o platbu v roku 2026. Aby sa v širšej miere preberala zodpovednosť za úspešné vykonanie plánu obnovy a odolnosti, naďalej treba systematicky zapájať miestne a regionálne orgány, sociálnych partnerov, občiansku spoločnosť a ďalšie relevantné zainteresované strany.

(26) V Holandsku sa urýchlilo vykonávanie programov politiky súdržnosti, ktoré zahŕňajú podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR), Fondu na spravodlivú transformáciu (FST) a Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+). Je dôležité pokračovať v úsilí o zabezpečenie rýchleho vykonávania týchto programov a zároveň maximalizovať ich vplyv v praxi. Holandsko už v rámci svojich programov politiky súdržnosti prijíma opatrenia na podporu konkurencieschopnosti a rastu a zároveň na posilnenie sociálnej súdržnosti. Holandsko zároveň naďalej čelí výzvam a mohlo by mať priestor na ďalšie zvýšenie konkurencieschopnosti, a to aj prostredníctvom zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie zraniteľných skupín a vývoja a výroby kritických technológií. V súlade s článkom 18 nariadenia (EÚ) 2021/1060 je Holandsko povinné – v rámci preskúmania fondov politiky súdržnosti v polovici trvania– preskúmať každý program a zohľadniť pritom okrem iného výzvy identifikované v odporúčaniach pre Holandsko na rok 2024. Návrhmi Komisie prijatými 1. apríla 2025 ([17]) sa predlžuje lehota na predloženie posúdenia výsledku preskúmania v polovici trvania pre každý program na obdobie po 31. marci 2025. Uvedené návrhy zároveň poskytujú flexibilitu s cieľom pomôcť urýchliť vykonávanie programov a zvýšiť stimuly pre členské štáty, aby pridelili zdroje politiky súdržnosti na päť strategických prioritných oblastí Únie, konkrétne na konkurencie-

([17]) Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2021/1058 a (EÚ) 2021/1056, pokiaľ ide o osobitné opatrenia na riešenie strategických výziev v rámci strednodobého preskúmania – COM(2025) 123 final.

schopnosť v oblasti strategických technológií, obranu, bývanie, odolnosť vodných zdrojov a energetickú transformáciu, a na investície do zručností v prioritných odvetviach, a to so zachovaním zamerania v rámci programov ESF+ na osoby v najzraniteľnejších situáciách.

(27) Platforma strategických technológií pre Európu (STEP) predstavuje príležitosť investovať do kľúčovej strategickej priority EÚ posilnením konkurencieschopnosti EÚ. STEP poskytuje finančné prostriedky prostredníctvom 11 existujúcich fondov EÚ. Členské štáty môžu prispieť aj do Programu InvestEU, ktorým sa podporujú investície do prioritných oblastí. Holandsko by mohlo optimálne využiť tieto iniciatívy na podporu vývoja alebo výroby kritických technológií vrátane čistých technológií efektívne využívajúcich zdroje.

(28) Okrem hospodárskych a sociálnych výziev, na ktoré reaguje plán obnovy a odolnosti a iné fondy EÚ, by Holandsko malo účinne riešiť zostávajúce výzvy súvisiace s: i) investíciami do výskumu a vývoja; ii) prístupom k financiám; iii) závislosťou od fosílnych palív; iv) preťažením elektrizačnej sústavy; v) nadmernými depozíciami dusíka; vi) nedostatkom pracovnej sily a zručností; vii) základnými zručnosťami a viii) účasťou na programoch v oblasti vedy, technológie, inžinierstva a matematiky (STEM).

(29) Holandsko má dobre fungujúci systém výskumu a inovácií, ktorý sa v súhrnnom inovačnom indexe umiestnil na štvrtom mieste. Nedávne trendy však naznačujú, že intenzita verejného a súkromného výskumu a vývoja klesla pod priemer EÚ a celosvetovo, čo môže brániť dlhodobej konkurencieschopnosti. Najmä sektory, ako je spracovateľský priemysel a informačné a komunikačné technológie (IKT), čelia značnému nedostatku investícií, pričom podiel investícií na pridanej hodnote je nižší ako v eurozóne. Podiel investícií do výskumu a vývoja na hrubej pridanej hodnote v súkromnom sektore zaostáva za ostatnými európskymi lídrami v oblasti inovácií. Verejné investície do výskumu a vývoja zároveň klesajú pod priemer EÚ a v dôsledku nedávneho zníženia rozpočtu národného rastového fondu sa ešte viac znížila verejná podpora inovácií. Na riešenie týchto výziev je potrebný cielený prístup, ktorý sa zameria na kľúčové konkurencieschopné oblasti, investície do výskumných a testovacích zariadení a podporu prioritných technológií uvedených v národnej stratégii v oblasti technológií vrátane kvantových technológií, polovodičov, umelej inteligencie a dátovej vedy. Holandsko môže posilnením verejnej podpory inovácií napomôcť inovačné prostredie a udržať si pozíciu európskeho inovačného lídra.

(30) Napriek tomu, že krajina má dobre kapitalizované finančné trhy, ktoré sú stabilným zdrojom financovania pre hospodárstvo, ako aj jeden z najhlbších trhov rizikového kapitálu v EÚ, niektoré startupy a scaleupy majú ťažkosti s prístupom k financovaniu. Konkrétne existuje medzera vo financovaní v prípade startupov s kapitálovými potrebami nad 10 miliónov EUR a scaleupov, ktoré pred rozsiahlou komercializáciou hľadajú financovanie nad 50 miliónov EUR. Tieto podniky sa vo veľkej miere spoliehajú na zahraničných investorov. Holandská vláda oznámila niekoľko iniciatív na uľahčenie zvýšenia investícií prostredníctvom iniciatív Invest-NL a Dutch Venture Initiative, tieto iniciatívy sa však musia účinne vykonávať a monitorovať. Súčasná medzera vo financovaní by mohla brániť inovatívnym investíciám a dlhodobej konkurencieschopnosti, keďže startupy a scaleupy vykazujú vyšší rast produktivity ako ostatné nové podniky. Holandsko môže na riešenie tohto problému využiť finančné nástroje a schémy, ako sú záruky alebo nástroje na prevod prostriedkov z fondu do fondu, s cieľom nasmerovať finančné zdroje a prilákať inštitucionálnych investorov, ako sú domáce dôchodkové fondy, ktoré sú najväčšie v eurozóne.

(31) Holandsko sa stále vo veľkej miere závislé od fosílnych palív. V roku 2023 tvorila ropa 43,9 % a zemný plyn 33,8 % celkového energetického mixu krajiny, zatiaľ čo podiel obnoviteľných zdrojov energie predstavoval len 13,8 %. Táto závislosť spôsobuje, že holandské hospodárstvo je zraniteľné voči globálnemu vývoju cien, a bráni prechodu na zelené hospodárstvo. Napriek tomu, že Holandsko pokročilo v zavádzaní obnoviteľných zdrojov energie, najmä veternej energie na mori, jeho podiel energie z obnoviteľných zdrojov je stále pod priemerom EÚ a zaostáva za cieľmi EÚ. Holandsko preto musí vynaložiť ďalšie úsilie, aby zabezpečilo ďalšie zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie a dosiahlo ciele EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030. To by mohlo zahŕňať opatrenia na zníženie finančných rizík v sektore veternej energie na mori s cieľom zachovať atraktívnosť investícií v tomto sektore.

(32) Preťaženie elektrizačnej sústavy sa zhoršilo a postihuje vidiecke aj mestské oblasti a prenosové aj distribučné sústavy. To bráni prechodu na čistú energiu, obmedzuje hospodársku činnosť a oslabuje konkurencieschopnosť Holandska. Prevádzkovatelia sietí sú často nútení zamietnuť žiadosti o prístup do siete od nových výrobcov a spotrebiteľov elektriny. Zatiaľ čo preťaženie siete sa rieši kombináciou investícií do siete a regulačných iniciatív, očakáva sa, že preťaženie siete bude v krátkodobom až strednodobom horizonte naďalej predstavovať veľkú výzvu, a preto si bude vyžadovať neustálu pozornosť a opatrenia. Holandsko by mohlo mať prospech zo zvýšenia kapacity svojej prenosovej a distribučnej sústavy, zavedenia riešení flexibility a štrukturálneho zníženia úrovne kruhových tokov s cieľom maximalizovať medzioblastný obchod s elektrinou prostredníctvom existujúcej cezhraničnej infraštruktúry.

(33) Nadmerná úroveň depozície dusíka, ktorá je najmä, ale nie výlučne, dôsledkom intenzívneho poľnohospodárstva, zostáva významným environmentálnym problémom, ktorý má vplyv na holandské hospodárstvo vo všeobecnosti. Nadmerná depozícia dusíka vedie k prehnojeniu a acidifikácii pôdy a vodných útvarov a zároveň výrazne obmedzuje povoľovanie stavebných činností, odďaľuje potrebnú infraštruktúru a ovplyvňuje konkurencieschopnosť krajiny. Problémom zostáva aj kvalita povrchových a podzemných vôd, keďže mnohé vodné útvary nespĺňajú požiadavky rámcovej smernice o vode ani smernice o dusičnanoch. Preto sú potrebné ďalšie opatrenia na štrukturálne riešenie nadmernej depozície dusíka v sektoroch, ktoré ho produkujú, a na podporu prechodu na udržateľné poľnohospodárstvo vrátane ekologického poľnohospodárstva. Holandsko by mohlo mať prínos najmä z prijatia poľnohospodárskych postupov zameraných na zníženie znečistenia živinami a pesticídmi a na zníženie emisií skleníkových plynov.

(34) Podiel holandských pracovníkov s flexibilnými alebo dočasnými zmluvami je takmer dvojnásobný oproti priemeru EÚ. Okrem toho na holandskom trhu práce existujú rôzne stimuly, ktoré vytvárajú nerovnaké podmienky pre zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby bez zamestnancov, čo umožňuje nepravú samostatnú zárobkovú činnosť a vedie k pomerne vysokému podielu samostatne zárobkovo činných osôb na holandskom trhu práce. Rozšírené využívanie flexibilného zamestnávania prispelo k segmentácii trhu práce (t. j. rozdeleniu trhu práce na rôzne kategórie pracovníkov s rôznou úrovňou istoty zamestnania a/alebo prístupu k sociálnym a iným dávkam) a neúmerne ovplyvňuje zraniteľné skupiny, ako sú pracovníci s nižšou úrovňou kvalifikácie a osoby s migrantským pôvodom. Títo pracovníci sú častejšie odkázaní na neisté zamestnania s obmedzeným prístupom k odbornej príprave, s nedostatočnou sociálnou ochranou a s vyšším rizikom chudoby zamestnaných osôb a sociálneho vylúčenia. Vysoký podiel samostatne zárobkovo činných osôb a flexibilného zamestnania môže ovplyvniť aj rast produktivity, keďže tieto formy zamestnania majú často menej príležitostí na vzdelávanie, rozvoj a odbornú prípravu. Vláda zavádza balík opatrení na zníženie nepravej samostatnej zárobkovej činnosti a stimulov pre flexibilné zamestnávanie. Súčasťou tohto balíka sú: i) rôzne legislatívne zmeny na obmedzenie nepravej samostatnej zárobkovej činnosti a zníženie rozdielov medzi samostatne zárobkovo činnými osobami a zamestnancami, ktoré sú zahrnuté v holandskom pláne obnovy a odolnosti, a ii) návrh zákona, ktorého cieľom je poskytnúť istotu zamestnania osobám pracujúcim na základe flexibilných pracovných zmlúv. Komplexné a rýchle vykonávanie týchto plánov je kľúčové pre riešenie týchto pretrvávajúcich problémov na holandskom trhu práce.

(35) Nedostatok pracovnej sily a zručností zostáva v Holandsku významnou výzvou, ktorá sa týka širokého okruhu odvetví vrátane zdravotnej starostlivosti, vzdelávania, technológií a IKT. Holandsko v tejto súvislosti púta pozornosť aj v porovnaní s podobnými krajinami, keďže holandské spoločnosti v porovnaní s priemerom EÚ výrazne častejšie hlásia problémy s prijímaním zamestnancov. Na nedostatok pracovnej sily má vplyv niekoľko štrukturálnych faktorov vrátane demografického trendu, pomalého rastu pracovnej sily a nízkeho priemerného počtu odpracovaných hodín za týždeň. Tieto obmedzenia znižujú produktivitu a konkurencieschopnosť. Napriek vysokej miere účasti má Holandsko nevyužitý pracovný potenciál, najmä medzi osobami s migrantským pôvodom a zamestnancami na čiastočný úväzok, najmä ženami. V záujme zvýšenia ponuky pracovnej sily by sa ľudia mohli povzbudiť, aby pracovali viac hodín, a to aj prostredníctvom politických opatrení, ktoré im umožnia skĺbiť prácu s rodinnými a opatrovateľskými povinnosťami, a podporou kvalitnej práce a lepších pracovných podmienok. Prilákanie talentov môže takisto zvýšiť ponuku pracovnej sily. Riešenie nedostatku pracovných síl si bude vyžadovať mnohostranný prístup, ktorý sa zameria na prekážky v jednotlivých odvetviach a podporí investície na zvýšenie produktivity. Posilnenie možností na zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu, najmä pre ľudí na okraji trhu práce, bude mať zásadný význam pre zmiernenie nedostatku pracovných síl, podporu odvetvovej mobility a dlhodobej hospodárskej odolnosti. Opatrenia politiky na strane dopytu by mohli byť zamerané na podporu sektorov s vysokou pridanou hodnotou, ako aj sektorov súvisiacich so spoločenskými výzvami, ako je vzdelávanie a zdravotná starostlivosť, podporu medzisektorovej mobility a na zvýšenie rastu produktivity a investícií do výskumu a vývoja.

(36) Pokles základných zručností v Holandsku je podľa meraní PISA z roku 2022 jedným z najväčších v EÚ a oslabuje výstupy vzdelávania a trhu práce a konkurencieschopnosť. Hoci má Holandsko stále pomerne vysoký podiel študentov s najlepšími výsledkami, počet žiakov s horšími výsledkami v matematike, prírodných vedách a čítaní sa za posledné desaťročie prudko zvýšil. U znevýhodnených študentov je školská podvýkonnosť štyrikrát častejšia než u ich rovesníkov. Nedostatok učiteľov je značný a môže mať vplyv na výstupy vzdelávania študentov a brániť prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu pre všetkých, keďže sa líši podľa podielu znevýhodnených žiakov v školách a v jednotlivých regiónoch. Na riešenie týchto problémov by Holandsko mohlo vyhodnotiť a preskúmať existujúce opatrenia na zlepšenie základných zručností, ako je napríklad hlavný plán pre základné zručnosti, ktorý sa začal realizovať v roku 2022, a zvážiť opatrenia na zlepšenie výstupov vzdelávania študentov, ako je napríklad uľahčenie prechodu medzi rôznymi vzdelávacími oblasťami, so zameraním na školy so znevýhodnenou populáciou študentov.

(37) Holandsko čelí výzve zabezpečiť dostatočný počet absolventov postsekundárneho vzdelávania v odboroch STEM, čo zhoršuje nedostatok zručností. Napriek tomu, že krajina má vyššiu mieru dosiahnutého terciárneho vzdelania, ako je priemer EÚ, zaostáva v podiele absolventov v odboroch STEM. V týchto odboroch sú nedostatočne zastúpené najmä ženy a študenti s migrantským pôvodom. Na riešenie tohto problému možno poskytnúť cielenú podporu vzdelávania vrátane individuálneho poradenstva a prispôsobených vyučovacích postupov. Takéto iniciatívy môžu pomôcť prekonať prekážky a povzbudiť nedostatočne zastúpené skupiny k štúdiu vedy, technológií, inžinierstva a matematiky.

(38) Vzhľadom na úzke prepojenia medzi ekonomikami členských štátov eurozóny a ich kolektívny príspevok k fungovaniu hospodárskej a menovej únie Rada v roku 2025 odporučila, aby členské štáty eurozóny prijali opatrenia na plnenie odporúčania týkajúceho sa hospodárskej politiky eurozóny na rok 2025, a to aj prostredníctvom svojich plánov obnovy a odolnosti. V prípade Holandska odporúčania 2, 3 a 5 pomáhajú pri plnení prvého odporúčania pre eurozónu týkajúceho sa konkurencieschopnosti, zatiaľ čo odporúčania 1, 4 a 5 napomáhajú plnenie druhého odporúčania pre eurozónu týkajúceho sa odolnosti a odporúčanie 1 pomáha plniť tretie odporúčanie pre eurozónu týkajúce sa makroekonomickej a finančnej stability stanovené v odporúčaní na rok 2025.

(39) Odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 premietnuté do odporúčania 1 vychádzajú z hĺbkového preskúmania Komisie a jej záverov o existencii nerovnováh. Politiky uvedené v odporúčaní 1 pomáhajú riešiť zraniteľné miesta súvisiace s vysokým súkromným dlhom vzhľadom na nadhodnotený trh s bývaním a zraniteľné miesta súvisiace s vysokým prebytkom bežného účtu. Odporúčanie 1 prispieva k riešeniu nerovnováh aj k plneniu odporúčania týkajúceho sa hospodárskej politiky eurozóny v súlade s odôvodnením 38,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Holandsko v rokoch 2025 a 2026 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Posilniť celkové výdavky a pripravenosť v oblasti obrany a bezpečnosti a zároveň zabezpečiť udržateľnosť dlhovej služby v súlade so závermi Európskej rady zo 6. marca 2025. Zabezpečiť, aby čisté výdavky rešpektovali trajektóriu vývoja, ktorú odporučila Rada 21. januára 2025. Zosúladiť zdaňovanie rôznych druhov príjmov z bohatstva, okrem iného, aby sa znížili stimuly vlastníctva obytných nehnuteľností založeného na dlhovom financovaní. Odstrániť prekážky pri výstavbe nových obytných jednotiek zjednodušením postupov plánovania a vydávania povolení. Podporovať rozvoj cenovo dostupného sektora súkromného nájomného bývania, a to aj zvýšením atraktívnosti investícií do tohto sektora. Riešenie očakávaného nárastu verejných výdavkov na dlhodobú starostlivosť súvisiacich so starnutím obyvateľstva zvýšením nákladovej efektívnosti systému, vrátane efektívnejšieho prideľovania dávok.

2. Vzhľadom na uplatniteľné lehoty na včasné dokončenie reforiem a investícií podľa nariadenia (EÚ) 2021/241 zabezpečiť účinné vykonávanie plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU. Urýchliť vykonávanie programov politiky súdržnosti (EFRR, FST, ESF+), vo vhodných prípadoch na základe príležitostí, ktoré ponúka preskúmanie v polovici trvania. V záujme zlepšovania konkurencieschopnosti optimálne využívať nástroje EÚ vrátane príležitostí, ktorý poskytuje Program InvestEU a Platforma strategických technológií pre Európu.

3. Zvýšiť intenzitu verejného a súkromného výskumu a vývoja zameraním podpory na investície do kľúčových strategických technológií. Riešiť medzeru vo financovaní v prípade startupov a scaleupov v neskorej fáze prostredníctvom využitia dostupných finančných nástrojov a poskytnutia stimulov na prilákanie inštitucionálnych investorov.

4. Znížiť celkovú závislosť od fosílnych palív urýchlením zavádzania obnoviteľných zdrojov energie a zlepšením energetickej efektívnosti, najmä v budovách. Znížiť preťaženie elektrizačnej sústavy zvýšením kapacity prenosovej a distribučnej sústavy, zavedením riešení flexibility, maximalizáciou medzioblastného obchodu a ďalším zjednodušením postupov vydávania povolení. Vykonávať štrukturálne opatrenia na účinné riešenie nadmernej depozície dusíka a zhoršovania kvality vody, najmä ďalším úsilím o udržateľné poľnohospodárstvo.

5. Prijať a vykonávať opatrenia na zníženie stimulov na využívanie flexibilných alebo dočasných pracovných zmlúv. Vykonávať komplexné opatrenia na riešenie nedostatku pracovných síl a zručností, a to aj využitím nedostatočne využitého pracovného potenciálu, posilnením možností na zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu pre všetkých

prostredníctvom cielených a individualizovaných aktívnych politík trhu práce a podporou mobility do vysokoproduktívnych odvetví a odvetví súvisiacich so spoločenskými výzvami. Zlepšiť základné zručnosti, a to aj riešením nedostatku učiteľov a prispôsobenou podporou znevýhodnených škôl, a zvýšiť účasť na programoch STEM prostredníctvom cielenej podpory vzdelávania a kariérneho poradenstva, najmä pre ženy a študentov s migrantským pôvodom.

V Bruseli 8. júla 2025

Za Radu

predsedníčka

S. LOSE